

ECVET reflector

Εφαρμογή και ανάπτυξη Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης – Διαπιστώσεις της μελέτης ECVET reflector

Τι είναι το ECVET;

Η κινητικότητα παίζει ουσιαστικό ρόλο, όχι μόνο στην προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης στην Ευρώπη, αλλά και στην ενίσχυση της ανταλλαγής ευρωπαϊκών εμπειριών καθώς και στη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας. Για τους ευρωπαίους πολίτες, η αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση θα μπορούσε να αποτελέσει τη φάση της ζωής κατά την οποία μπορούν από νωρίς να αποκτήσουν εμπειρία στον τομέα της κινητικότητας. Στην πραγματικότητα όμως, η ανταλλαγή μαθητευόμενων μέσα στα ευρωπαϊκά σύνορα δεν παίζει ακόμα ποσοτικά κάποιον σημαντικό ρόλο.

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ECVET) παρεμβαίνει σε αυτό το συγκεκριμένο σημείο και στοχεύει στη διευκόλυνση της κινητικότητας των μαθητευόμενων της αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης διευκολύνοντας την αναγνώριση και μεταφορά μαθησιακών αποτελεσμάτων που

απέκτησε ένα άτομο στην χώρα προέλευσης. Το ECVET είναι ένα σύστημα για τη συγκέντρωση και μεταφορά πιστωτικών μονάδων κατά την αρχική και συνεχή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. Περιλαμβάνει τεκμηρίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων (δηλαδή γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες - ΓΔΙ) που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό καθώς και έντυπα συμφωνιών μεταξύ των εθνικών και ευρωπαϊκών φορέων EEK («Μνημόνιο Συνεργασίας», «συμφωνία μάθησης»).

Το ECVET θα μπορούσε επίσης να έχει αντίκτυπο στην ενίσχυση της κινητικότητας των μαθητευόμενων εντός των εθνικών συστημάτων EEK, αυξάνοντας τόσο την κάθετη όσο και την οριζόντια διαπερατικότητα μεταξύ τμημάτων αυτών των συστημάτων. Επιπροσθέτως, αφού το ECVET συμπεριλαμβάνει και τα αποτελέσματα ανεπίσημης μάθησης (συμπεριλαμβανομένης της μάθησης κατά τη διαδικασία της εργασίας), θα μπορούσε να διευκολύνει την αναγνώριση της – εφόσον προβλέπεται από την εκάστοτε εθνική νομοθεσία. Έτσι, οι μαθητευόμενοι μπορούν εν τέλει να επωφεληθούν από την εισαγωγή του ECVET και εκτός των ορίων του εκπαιδευτικού συστήματος.

Ερευνητικές δραστηριότητες περί εφαρμογής του ECVET

Κατά τα τέλη του 2005, η Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευση και Πολιτισμός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ανέθεσε δύο μελέτες αποτίμησης του επιπέδου ετοιμότητας των συστημάτων EEK και επαγγελματικών προσόντων στην Ευρώπη για την υλοποίηση του αναπτυσσόμενου ECVET.

- Η μελέτη ECVET CONNEXION επικεντρώθηκε σε ζητήματα σχετικά με τη σύλληψη και εφαρμογή του ECVET από τη σκοπιά των προβλέψεων EEK. Η διαχείριση της ανατέθηκε στην Εθνική Ένωση για την Κατάρτιση στον τομέα των Αυτοκινητιστικών Υπηρεσιών (ANFA) της Γαλλίας και στο Υπουργείο Εκπαίδευσης, Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας (MENESR) της Γαλλίας.
- Η εντολή για τη μελέτη ECVET reflector αφορούσε την ανάλυση των σχέσεων μεταξύ των χαρακτηριστικών του Ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς πιστωτικών μονάδων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ECVET) όπως προτείνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο έγγραφο διαβούλευσης και των υφιστάμενων κανονισμών και πρακτικών αποτίμησης, επικύρωσης και πιστοποίησης καθώς και συγκέντρωσης και μεταφοράς μαθησιακών αποτελεσμάτων στα εθνικά συστήματα EEK στην Ευρώπη. Τη μελέτη ηγήθηκαν το Ινστιτούτο Ερευνών για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (f-bb) και το Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο για την Επαγγελμα-

τική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (BiBB) της Γερμανίας.

- Μια τρίτη μελέτη ασχολήθηκε με τα εμπόδια στη διακρατική κινητικότητα που αντιμετωπίζουν οι μαθητευόμενοι και άλλα νέα άτομα σε φάση αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και με τους πιθανούς τρόπους υπερνίκησης αυτών των εμποδίων (MoVE-iT).

Ένα ευνοϊκό κλίμα για το ECVET στην Ευρώπη

Περιγράφοντας την άποψη τους για το ECVET, το σύνολο σχεδόν των 156 εμπειρογνομόνων οι οποίοι ερωτήθηκαν στο πλαίσιο της μελέτης reflector εξέφρασε την υποστήριξη του σε μια εφαρμογή του ECVET. Μια σημαντική διαπίστωση της μελέτης είναι ότι οι αρμόδιοι φορείς για τα Ευρωπαϊκά συστήματα επαγγελματικών προσόντων και ΕΕΚ, εξετάζουν το ECVET από διαφορετικές πρακτικές προσεγγίσεις που

αντιστοιχούν σε δύο διαφορετικές απόψεις – ενώ η δεύτερη προσέγγιση υπερισχύει:

- **Προσέγγιση I** – Εφαρμογή του ECVET (μόνο) ως ουδέτερο εργαλείο συστήματος για τη διασυνοριακή μεταφορά. Στοχεύει στην αύξηση της κινητικότητας κατά την αρχική φάση κατάρτισης.
- **Προσέγγιση II** – Εφαρμογή του ECVET για την προώθηση, μεταξύ άλλων, εσωτερικών μεταρρυθμίσεων προς περισσότερη προσβασιμότητα και ευελιξία των εθνικών συστημάτων επαγγελματικών προσόντων από άποψη οριζοντίων και κάθετων μεταβάσεων σε συστήματα επαγγελματικών προσόντων.

Από τον ατομιστικό στον διεθνιστικό: η τυπολογία του ECVET reflector

Η εστίαση της μελέτης ECVET reflector στην αποτίμηση και τη μεταφορά συνεπάγεται τη θεώρηση της κινητικότητας με βάση δύο σημαντικών διεργασιών:

1. **Αποτίμηση και αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο περιόδου κινητικότητας**
Ερώτηση κλειδί: Ποιος είναι ο ρόλος των «μονάδων» στο σύστημα αποτίμησης και πιστοποίησης; Υπάρχει οποιαδήποτε ενημερότητα σχετικά με μέρη επαγγελματικών προσόντων;

2. **Μεταφορά των επιτεύξεων του ατόμου στο σύστημα ΕΕΚ και επαγγελματικών προσόντων της χώρας προέλευσης του**
Ερώτηση κλειδί: Λαμβάνει η μεταφορά χώρα (ήδη) σε διεθνή και /ή εθνικά πλαίσια;

Η εστίαση στις διεργασίες επιτρέπει τον εντοπισμό εν δυνάμει αναλογιών με το ECVET εντός των συστημάτων επαγγελματικών προσόντων. Μπορούμε να εντοπίσουμε τέτοιες εν δυνάμει αναλογίες σε χώρες όπου, για παράδειγμα, δεν έχουν αναπτυχθεί διαδικασίες για τη μεταφορά μερικών επαγγελματικών προσόντων που έχουν αποκτηθεί στο εξωτερικό αλλά εφαρμόζονται μέθοδοι για τη μεταφορά μαθησιακών αποτελεσμάτων μεταξύ των αρμοδίων φορέων στο εσωτερικό της χώρας σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Βάσει των δύο διαστάσεων «αποτίμηση» και «μεταφορά», εντοπίζονται οι ακόλουθοι τρεις τύποι συστημάτων επαγγελματικών προσόντων:

Τύποι συστημάτων επαγγελματικών προσόντων	Χαρακτηριστικά	Κατανομή	Βαθμός ετοιμότητας ECVET
Διεθνιστικός με γνώση μονάδων	Υπάρχει αποτίμηση ξεχωριστών μονάδων και η διασυνοριακή μεταφορά μερικών επαγγελματικών προσόντων είναι δυνατή.	8	Υψηλός ↕ χαμηλός
Ολιστικός Διεθνιστικός	Τα προγράμματα κατάρτισης είναι προσανατολισμένα σε τελικές εξετάσεις! όμως, λαμβάνονται υπόψη τα μερικά επαγγελματικά προσόντα στο πλαίσιο διασυνοριακής μεταφοράς.	7	
Ολιστικός Ατομιστικός	Τα προγράμματα κατάρτισης είναι προσανατολισμένα σε τελικές εξετάσεις. Λείπουν οι νομικές και θεσμικές προδιαγραφές για μεταφορά μερικών επαγγελματικών προσόντων.	15	
Σύνολο (χωρών)		30	

Τόσο ο ολιστικός ατομιστικός τύπος όσο και ο διεθνιστικός τύπος με γνώση μονάδων αποτελούν ακραίους τύπους που τους χωρίζει ένα ευρύ φάσμα δυνατοτήτων – δεν συναντιούνται σε «ακέραια μορφή».

Συστάσεις

Επειδή το ερευνητικό έργο ECVET reflector επιδίωκε ένα κυρίως πρακτικό στόχο, το τελικό βήμα ήταν η διατύπωση πρακτικών συστάσεων

αναφορικά με την εφαρμογή ενός ECVET στους διάφορους τύπους χωρών. Που είναι δυνατόν να επιτευχθούν αποτελέσματα συνεργίας με την εθνική δυναμική ανάπτυξης; Ποιο είδος βοήθειας, πληροφόρησης, διαβούλευσης και υποστήριξης δύναται να παρέχεται σε σχέση με τις διάφορες ομάδες εμπλεκομένων μερών; κλπ. Ο ακόλουθος πίνακας παρέχει μια γενική περιληπτική σύνοψη.

	Ολιστικός ατομιστικός	Ολιστικός διεθνιστικός	Διεθνιστικός με γνώση μονάδων
Ουδετερότητα του εργαλείου	Διευκρίνιση της διασυννοριακής λειτουργίας του ECVET Εμπλοκή των φορέων που ανησυχούν για μια διάβρωση των εθνικών προτύπων (ποιότητας για παράδειγμα) λόγω της αυξανόμενης κινητικότητας στην ΑΕΕΚ.		
Υποστήριξη της μεταρρύθμισης στην ΕΕΚ	Χρήση του ECVET για τη δημιουργία περισσότερης ευελιξίας και μετάβασης στο εθνικό επίπεδο Χρήση του ECVET για μια περιγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων βασισμένη στις ικανότητες		Χρήση του ECVET για μια περιγραφή των μαθησιακών αποτελεσμάτων βασισμένη στις ικανότητες
Σχεδιασμός του συστήματος πιστωτικών μονάδων	Εντοπισμός των εν δυνάμει αναλογιών του ECVET στις εθνικές πρακτικές ΕΕΚ / επαγγελματικών προσόντων		
		Διευκρίνιση της σχέσης μεταξύ του ECVET και των υφιστάμενων εργαλείων και μεθόδων	
Θεσμικό πλαίσιο	Νομική ρύθμιση της ισοδυναμίας μαθησιακών αποτελεσμάτων που έχουν αποκτηθεί στο εξωτερικό	Στην ανάγκη, προσαρμογή υφιστάμενων νομικών προβλέψεων ρύθμισης της ισοδυναμίας μαθησιακών αποτελεσμάτων που έχουν αποκτηθεί στο εξωτερικό	
	Θεσμοθέτηση προϋποθέσεων για την πραγματοποίηση σχημάτων κινητικότητας και αποτίμηση και αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων στο πλαίσιο του ECVET (για παράδειγμα μέσω πιο ευέλικτης ρύθμισης ευθυνών ή αποκεντρωμένων λύσεων)· εξασφάλιση των απαιτούμενων πόρων.		Ευθύνη για καθήκοντα σε σχέση με το ECVET εκπληρωμένα από τους φορείς που είναι επί του παρόντος υπεύθυνοι για τέτοια καθήκοντα· εξασφάλιση των απαιτούμενων πόρων.

Διάφορες συστάσεις δύνανται επίσης να συνδέονται με τις δύο ως άνω περιγραφόμενες προσεγγίσεις, για παράδειγμα. ...

«Διασυννοριακή προσέγγιση»

1. υπογράμμιση της ενυπάρχουσας διασυννοριακής λειτουργίας του ECVET, δηλαδή τονίζοντας ότι η αναγνώριση των «μονάδων» του ECVET δεν απαιτεί αναδιαμόρφωση των προγραμμάτων ΕΕΚ από άποψη σχεδιασμού κατά ενότητες

2. συμπερίληψη όλων των αρμοδίων φορέων σε επίπεδο χώρας, για παράδειγμα εντός των δομών τριμερών «επιτροπών εφαρμογής ECVET»
3. προώθηση εμπιστοσύνης με την εισαγωγή συνοδευτικών μέτρων διασφάλισης ποιότητας

«Προσέγγιση μεταρρύθμισης»

1. Συσχετισμός πιστωτικών μονάδων και επαγγελματικών προσόντων
2. Απονομή πιστωτικών μονάδων για μερικά επαγγελματικά προσόντα
3. Αποκέντρωση συστημάτων EEK με την ενίσχυση του ρόλου των φορέων παροχής EEK στην απονομή επαγγελματικών προσόντων
4. Υποστήριξη του προσανατολισμού μαθησιακού αποτελέσματος στα συστήματα επαγγελματικών προσόντων / EEK
5. Δημιουργία μεθόδων εξέτασης και απονομής προσόντων προσανατολισμένων στο αποτέλεσμα
6. Παροχή βάσης για τη συγκέντρωση / μεταφορά μαθησιακών αποτελεσμάτων ως μονάδες

Για περισσότερες πληροφορίες

ECVET

http://ec.europa.eu/education/ecvt/index_en.html

MoVE-iT

<http://www.europe-move-it.eu>

7. Χρήση του δυναμικού του ECVET για την ενίσχυση της διαπεραστικότητας
8. Εξατομίκευση των περιόδων κατάρτισης
9. Εφαρμογή του ECVET ως μέσο διευκόλυνσης της επικύρωσης και αναγνώρισης προηγούμενης μάθησης

Η ως άνω σειρά συστάσεων εξαρτάται από τους αντίστοιχους στόχους των φορέων σε εθνικό επίπεδο.

Το κύριο μήνυμα της μελέτης ECVET reflector είναι η διατήρηση ενός όσο το δυνατόν απλούστερου ECVET από διοικητικής απόψεως και από πλευράς φιλικότητας προς τον χρήστη και ο χαρακτηρισμός του ως ενός εξελισσόμενου εργαλείου που εξαρτάται από τον πειραματισμό.

ECVET connexion

<http://www.ecvetconnexion.com>

ECVET reflector

<http://www.ecvet.net>

Το παρόν φυλλάδιο είναι το αποτέλεσμα μελέτης χρηματοδοτούμενης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Εκπαίδευση και Πολιτισμός, σύμβαση EAC 63. Τη μελέτη «Εφαρμογή και ανάπτυξη Συστήματος Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης» αναφερόμενη επίσης ως «ECVET reflector», ηγήθηκαν το Ινστιτούτο Ερευνών για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (f-bb) και το Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (BIBB) της Γερμανίας.

Όλες οι απόψεις και γνώμες οι οποίες εκφράζονται στο παρόν φυλλάδιο δεν αντιπροσωπεύουν απαραίτητα τις απόψεις και γνώμες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν εγγυάται την ακρίβεια των δεδομένων που παρέχονται στην παρούσα έκθεση, ούτε αποδέχεται την ευθύνη για την οποιαδήποτε χρήση τους.

Με την επιφύλαξη όλων των δικαιωμάτων